



Szanowne Koleżanki i Koledzy, Drodzy Czytelnicy,

Lato w tym roku nas nie rozpieszcza, dlatego nawet po okresie wypoczynku łatwiej jest powrócić do naszej codziennej pracy, a w deszczowe letnie dni zagłębić się w lekturze „Endokrynologii Polskiej”.

Tym razem oddajemy też w Państwa ręce obszerny Zeszyt Edukacyjny, w którym dominuje tematyka osteoporotyczna.

W głównym numerze naszego pisma znajdziecie Państwo ciekawe doniesienia w dziale Prac oryginalnych. W 2007 roku Światowa Organizacja Zdrowia (WHO) ogłosiła zalecenia postępowania u chorych na osteoporozę, w których zwrócono uwagę na konieczność oceny ryzyka złamań osteoporotycznych dla populacji każdego z krajów i w ten sposób na właściwe klasyfikowanie pacjentów wymagających leczenia. W polskiej pracy wielośrodkowej wymienione zalecenia WHO zastosowano w warunkach naszego kraju.

Kontynuując wątek metabolizmu kostnego i zaburzeń obrębie tkanki kostnej, w następnej pracy zwrócono uwagę na fakt, że nadczynność tarczycy występuje częściej u kobiet po menopauzie w porównaniu z populacją ogólną, skutecznie przyspieszając obrót kostny. Autorzy z Białegostoku wykazali, że interleukina-6 uczestniczy w regulacji obrotu kostnego u pomenopauzalnych kobiet z nadczynnym wolem guzkowym. Z pracy wynikają więc przemyślenia dotyczące tego, czy interleukinę-6 można uznać za wskaźnik obrotu kostnego.

W kolejnej pracy oryginalnej autorzy z Turcji przekonują, że przypadki z przewlekłym limfocytarnym zapaleniem tarczycy powinny być bardziej ostrożnie analizowane pod kątem procesu nowotworowego, proponują też określony zakres leczenia operacyjnego zmian guzowatych tarczycy współistniejących z tym typem zapalenia.

W kolejnej pracy oryginalnej (z Krakowa) interpretującej wyniki ankiety oceniono stosowanie preparatów witaminowych zawierających jod u kobiet w ciąży pochodzących z południowej Polski. Dowiadujemy się w ten sposób, że 41% ciężarnych stosowało preparaty witaminowe pozbawione jodu. W przypadku ciężarnych zamieszkujących tereny wiejskie i małe miasta

50%, a spośród ciężarnych krakowianek 39% nie przyjmowało preparatów zawierających rekomendowaną dawkę jodu. Spośród badanych 49% ciężarnych z wykształceniem zawodowym przyjmowało preparaty bez jodu, 50% z wykształceniem średnim i 39% z wyższym. Jest jednak i dobra wiadomość — w każdym z przedziałów wiekowych przeważały pacjentki przyjmujące preparaty z rekomendowaną dawką jodu, łącznie stanowiły one 59% poddanych ankiecie ciężarnych.

W jednej z prac oryginalnych autorzy pochodzący z Serbii omówili znaczenie hipertriglicydemii oraz cech zespołu metabolicznego w kontekście rozpoznania i oceny kontroli cukrzycy typu 2.

Wydaje się, że w praktycznej pracy irańskiej (z Isfahanu) próbowano odpowiedzieć na pytanie, czy takie składowe badania fizykalnego, jak pomiar ciśnienia tętniczego, tętna, średniego ciśnienia tętniczego, mogą być przydane w ocenie ryzyka zachorowania na cukrzycę u krewnych pierwszego stopnia pacjentów z cukrzycą typu 2. Praca ta wprowadza nas zatem w szeroko rozumiane zagadnienia zdrowotnej profilaktyki rodzinnej.

Dehydrogenaza 11- β -hydroksysteroidowa typu 1 (11 β HSD1) w tkance tłuszczowej szczurów katalizuje przemianę mniej aktywnego 11-dehydrokortykosteronu w bardziej aktywny kortykosteron. Jednocześnie glukokortykosteroidy stymulują różnicowanie adipocytów i powodują zwiększenie ich rozmiarów. W pracy pochodzącej z Gdańska wykazano znacząco wyższą ekspresję genu 11 β HSD1 w tkance tłuszczowej samców niż u samic. Samce szczurów miały również wyższą masę ciała i masę tkanki tłuszczowej niż samice. Owariektomia spowodowała równoczesne zwiększenie masy ciała, masy tkanki tłuszczowej oraz wzrost ekspresji genu 11 β HSD1 w tkance tłuszczowej u samic szczurów. Przedstawione wyniki dokumentują, że ekspresja genu 11 β HSD1 w tkance tłuszczowej jest zależna od estradiolu.

W dziale Prac poglądowych zachęcamy do lektury publikacji jednego z naszych Mistrzów, profesora Kosowicza i wsp., która jest bardzo istotna szczególnie dla Kolegów zajmujących się analityką endokrynologiczną.

Porusza ona problem trudności technicznych w oznaczeniu greliny i obestatyny. Autorzy na podstawie swoich doświadczeń omawiają różne ograniczenia laboratoryjne występujące przy oznaczaniu neuropeptydów.

Z kolei artykuł Kolegów z ośrodka gdańskiego omawia rzadko opisywane związki pomiędzy niedoborami i suplementacją niektórych witamin a zaburzeniami czynnościowymi, chorobami autoimmunologicznymi oraz nowotworami tarczycy.

W bieżącym numerze „Endokrynologii Polskiej”, w dziale Opisy przypadków warto zwrócić uwagę na publikację Autorów z Kielc *Pierwotna nadczynność przytarczyc — rzadka endokrynopatia u dzieci. Opis dwóch przypadków*. Ta rzadka u dzieci endokrynopatia może przybierać różny obraz i stanowić trudny problem diagnostyczny, co potwierdza hipotezę o istotnej roli oznaczania kalcemii jako badania przesiewowego w diagnostyce pierwotnej nadczynności przytarczyc również u dzieci.

Z kolei Koledzy z Bydgoszczy przedstawiają przypadek kliniczny pacjentki oraz trudności diagnostyczne w przebiegu współwystępowania wola Riedla oraz cho-

roby Hashimoto. Autorzy podkreślają, że różnicowanie tych schorzeń bywa trudne, gdyż wyniki badań laboratoryjnych, obrazowych i cytologicznych bywają podobne.

W kolejnej pracy badacze z Uniwersytetu Medycznego w Istambule przedstawiają przypadek chorego na cukrzycę typu 1 z obecnością ropnia wątroby spowodowanego infekcją *Yersinia Enterocolitica* sugerującego przerzutową zmianę nowotworową.

W dziale Szkolenie podyplomowe zachęcamy do zapoznania się z Zaleceniami dotyczącymi postępowania w chorobach tarczycy w ciąży przygotowanymi przez Zespół Ekspertów do spraw Opieki Tyreologicznej w Ciąży.

Pozostawiając Państwa z lekturą tego numeru, mamy nadzieję, że po powrocie z wakacji znajdziecie w nim przydatne informacje nie tylko w praktyce endokrynologicznej, ale również inspiracje do dalszych badań naukowych.

W imieniu Redakcji
Beata Kos-Kudła



Dear Colleagues and Readers,

This year's summer has not dealt kindly with us, which makes it a bit easier for us to return to work after our holidays and delve into "Endokrynologia Polska" ("Polish Journal of Endocrinology") on those rainy summer days. This time we would also like to present to you "Zeszyt Edukacyjny" ("Educational Bulletin") whose main topic is osteoporosis.

In the main issue of our journal you will find interesting reports in the Original papers section. In 2007, the World Health Organization (WHO) published recommendations on the management of osteoporosis which emphasised the significance of assessing the risk of osteoporotic fractures for the populations of each of the countries and the correct classification of patients requiring treatment. In this Polish multicentre study, the above WHO recommendations have been implemented for the Polish population.

Continuing the topic of bone metabolism and abnormalities in the bone tissues, the next paper draws attention to the fact that hyperthyroidism is more common in postmenopausal women compared to the general population, thereby effectively accelerating bone turnover. The authors from Bialystok have shown that interleukin-6 is involved in the regulation of bone turnover in postmenopausal women with toxic nodular goitre. The paper also discusses whether interleukin-6 could be considered a marker of bone turnover.

Another original paper, written by our Turkish colleagues, argues that patients with chronic lymphocytic thyroiditis should be more carefully investigated for potential malignancy and proposes a specific scope of surgical management of nodular lesions of the thyroid gland co-existent with this type of inflammation.

The original paper authored by our colleagues from Krakow presents the results of a survey assessing the use of iodine-containing vitamin supplements in pregnant women inhabiting southern Poland. The survey has shown that 41% of pregnant women were using vitamin supplements devoid of iodine. Fifty percent of pregnant

women inhabiting rural areas and small towns and 39% of the pregnant inhabitants of Krakow were not taking supplements containing the recommended dose of iodine. Vitamin supplements devoid of iodine were taken by 49% of pregnant women with vocational education, 50% of pregnant women with secondary-level education and 39% of college- or university-level education. But there is also good news: in each of the age ranges patients taking the recommended dose of iodine prevailed (accounting, overall, for 59% of the surveyed pregnant women).

One of the original papers, written by Serbian authors, discusses the significance of hypertriglyceridaemia and the features of metabolic syndrome in the context of the diagnosis of type 2 diabetes mellitus and the assessment of glycaemic control.

It seems that the practical Iranian paper (from Isfahan) has attempted to determine whether such components of the physical examination as the measurement of blood pressure, pulse, mean arterial pressure, may be useful in the assessment of the risk of diabetes mellitus in first-degree relatives of patients with type 2 diabetes mellitus. The paper is therefore an introduction to family health prophylaxis in the broad sense.

11- β -hydroxysteroid dehydrogenase type 1 (11 β HSD1) in the adipose tissue of rats converts the less active 11-dehydrocorticosterone into the more active corticosterone. At the same time, glucocorticosteroids stimulate the differentiation of adipocytes and increase their sizes. A paper from Gdansk demonstrates a significantly higher expression of the gene encoding 11 β HSD1 in the adipose tissue of female rats. The results document that expression of the gene encoding 11 β HSD1 in the adipose tissue is estradiol-dependent.

In the Review papers section you will find a publication by one of our Masters, Prof. Kosowicz and his colleagues, which is a very important paper particularly for Colleagues working in the area of endocrine analytics. The paper addresses the technical difficulties in

determination of ghrelin and obestatin. The authors, based on their own experiences, discuss the various laboratory limitations encountered while determining neuropeptides.

A paper by our Gdansk colleagues discusses the rarely reported associations between the deficiencies and supplementation of selected vitamins and the functional abnormalities, autoimmune diseases and tumours of the thyroid gland.

In the Case reports section of the present issue of "Endokrynologia Polska" ("Polish Journal of Endocrinology"), we would like to draw your attention to the publication by our colleagues from Kielce entitled: "Primary hyperparathyroidism: a rare endocrinopathy in children. Two case reports". This rare paediatric endocrinopathy may have various presentations and pose a considerable diagnostic problem, which confirms the hypothesised significance of calcium determination as a screening test in the diagnostic evaluation of primary hyperparathyroidism also in children.

Our colleagues from Bydgoszcz present a clinical case of a female patient and discuss the diagnostic

difficulties in Riedel's goitre co-existent with Hashimoto's disease. The authors emphasise that differentiation of these conditions is difficult, as the results of the laboratory tests, imaging studies and cytology can be similar.

In another paper, researchers from the Medical University of Istanbul present a case of a patient with type 1 diabetes mellitus and a liver abscess secondary to infection with *Yersinia enterocolitica*, suggestive of a metastatic malignant lesion.

In the Postgraduate education section you will find "Recommendations on the management of thyroid diseases during pregnancy" drawn up by the Expert Team for Thyroid Care in Pregnancy.

Leaving you with this issue of our journal I hope that after you have returned from your holidays you will find here some information useful in your everyday endocrine practice as well as some inspiration for further research

On behalf of the Editors
Beata Kos-Kudła